

Latweefchu Uwises.

Nr. augstas Gewefchanas = Kommissiones sinu un nowehleschanu.

Nr. 28. Zettortdeenâ Iotâ Juhli 1824.

No J e l g a w a s.

Tat deenâ pehz Jahneem 15tâ Juhni ta Kursimmes beedriba us wairofchanu wissu augstu sinnaschanu sanahze kâ ifgaddus tanni leelâ sahlê, kas preefch winnas Steffenhagen nam-mâ irr usmuhreta. Papreefch tas fiktehrs schyhs beedribas Dr. Koeler isteize, fo ta beedriba par wissu isgahjuschu gaddu bij strahdajusi, un ka nu gandrifs to treschu leelu gramatu no winnas darbeem warrehs list nodrukfeht. Tad Glehtas mahzitais Bittner rakstus lassija preefchâ, fur bij isteikts, kahdas tahs semmes fahrtas weena appafsch ohtras no Wentes ohstas juhrâ lihds Albaues grihwees eefsch Wentes, un no teijenes lihds Usinas esara, winsch parahdija zittus semmes gabbalus un klintes, un teize arri par sawadu dedsinajamu semmi, fo wahzisti Braunfohle fauz, fur sweschu kohfu zelmus ar plakkanahm faknehm atrohn un kas tahli appafsch Wentes eijohht. Tad tas daktera funks Lichtenstein, kas dauds gaddus Jauna pilli par dakteri irr bijis un fo tik dauds Latweefchi us to puffi wehl labbi peeminn un gauschi mihlo, sawus rakstus lassija, fur sawas tehwu semmes (prohti Wahzsemmes) semneekus, ar muhsu Kursimmes semneekem falihdsina, winsch parahdija, ka Wahzsemmes semneeki dauds siipraki, jo wesseli un spirgti effohht par muhsu semneekem un, ka arri ilgaki dshwojohht. — Zsinekledams no ka tas nahfoht, winsch skaidri parahdija:

1) Ka daudfreisahm tee Latweefchu behrnini jau glehwi peedsemnoht, jo pee mums dauds fo nerehfinajohht par gruhthu seewu; Wahzsemme ikkats semneeks to turroht par grehku un kaunu, gruhthu seewu woi ar wahrdeem, woi ar gruhtheem darbeem aishnemt, un ikkats gruhthu seewu sawadâ gohdabihjaschanâ turroht, bet muhsu Latweefchi ne mehdsohht dauds fo par to

behdaht, kad seewa tahdu lauschu irr, un ta tas jauns dsummums pee pirma dshiwibas eefahkuma jau tohpoht aishnemt.

2) Winsch parahdija, ka pee mums wezzas mahtes us semnehm sawu amnatu itt ne mas labbi ne prohtohht, un ka tadehl jaunâs seewas tulihht pehz pirmas dsemdinaschanas daudfreisahm sawihstihht un wahrgas un flunnigas paleekoht, un ka us wissu sawu muhschu peeminneschanas sishni no wezzas mahtes nesinnaschanas paturroht. Tadehl effohht ittin wajadfiga leeta par to gahdaht, ka wissur us semnehm labbaki ismahzitas wezzas mahtes buhtu atrohnamas.

3) Pehz skaidribas winsch peeminne, ka Wahzsemmes semneeki dauds wairak gahdajohht par meefas skaidribu, ka lauschu behrnini tur dauds wairak tohpoht masgati, bet muhsu Latweefchu behrni lihds ar sawahm mahthehm paleekoht daschu deemu nemasgati, tadehl nu arri kashkti gandrifs pa wissahm mahjahm effam atrohnamas, un no palaisieem jeb slikti isdseedinateem kashkeem zeltotees dauds flunnibas un wahjibas, kas zilweku us wissu muhschu glehwi un wahju darroht.

4) Wahzsemmes semneeki gahdajohht itt no teefas, ka allaschin labs skaidrs uhdens mahju flahstina dabbujams, bet pee mums masas un sliktas affas pa mahjahm effohht, pee daschahm mahjahm itt ne kahdas affas naw, bet tiklai bedre, fur no mallu mallahm neskaidrs uhdens fateff un seimâ pee siipras fallas, kâ wassarâ fausâ laikâ, leeli un masi pa mahjahm sliktu, brihscham snirdofchu uhdeni ikdeenâs dferroht. Tas ne derroht meefas wesselibai, un tadehl winsch mahzija, lai jelle fungi par to gahda, ka pee ikkatrahm mahjahm labba akka taptu israkta, un lai allaschin labbu alku pa wisseem frohgeem turra, tad ta negohdiga un newesse-

liga brandwihna dferfchana, kas daschu labbu Latweeti preefch laifu wezzu un wahju darroht, jo deenahm isjufu. Wifsch arri wehleja, kad turrigi fainneeki allafchin plahnu allutinu fewin un wiffai fainei par dsehreenu flitta uhdens weeta eefch mahjahm pabruhwetohs, jo par to naudu, fo brandwihns mafsa, warretu deefgan eefala dabbuht.

6) To arri peemime, kad Wahzsemnes femneezi itt resti warroht pahrrunnahnt farwu paschu behrnu atftahnt un enmòs eet, jo to turroht par grehku un faunu, bet pee mums dauds Latweefchu fewas to turroht par gohdu un laimi, un tee nabbagi atftahnti behrni woi mirfoht, woi flinnigi paleefoht, un tadehl buhtu wehlejama leeta, kad augfta Waldifchana to pagallani mahtehm aisleegtu, preefch sep-titu mehnefi farwu fihdamu behrnu atftahnt.

7) Za beskauniba arri tappe aprahnta, kad pee mums laulati un nelaulati kohpà weenà istabà gull, un tappe wehlehts ka, ja ne wairaf, tatschu teem puifcheem farwada gullama weeta pa mahjahm taptu apgahdata.

8) Wifsch isteize, ka daschas no muhsu Latweetenehm ne finnoht un ne prohtohnt labbi barribu wahriht un labbi glabbahnt un ufturreht, itt ihpaschi zuhku galla un spekkis, kad wezza un dseltana palikkufi, wesselibai darroht fshadi, un tadehl Latweefchu meitas buhtu jamahza labbaki barribu wahriht un labbaki glabbahnt un ufturreht, ka ne paleefoht tik ahtri nesnekkiga un neweffeliga. Arri Latweefcheem buhtu japalibds, kad allafchin un papilnam fahli, kas tik lohti wajadfiga leeta irr, warretu dabbuht.

9) Weidsiht wifsch ufsteize muhsu femneeku pirtis, ka ittinn derrigas un weffeligas, un mahzija, lai wairaf winnu ufstaitu un bishfihnt leelakas un lai fshadrakas turroht, bet ka tahs dsemdeshanas tur notefoht un dsemdeta-jas farftòs twaifòs mohzijoht, ar to itt ne mas ne bij ar meeru.

Wehl Restenes mahzitaïs Watson laffija preefchà no wezzas Reifchu paganifchigas mahnu tizzibas. Tee Reifchi turreja pa mahjahm ohdsas (fshubstas), fo fwehtas teize, teem bija fwehts ugguns farwada basniza ne zil tahli no Wildas; tee turreja par deewekli wat-

ren leelu dselsu ahmeri, jo teem bij tahda mahnu tizziba, ka faule wezzòs laifòs no weena warrena fehnina zeeta tohrnt effoht eeflehgta bijufi, un ka pa dauds mehnefcheem tadehl tumfch bijis, fwaigsnes effam farunnajufchees un ar leelu ahmeri fauli no zeetuma ispestijufchi un tadehl zilwefeem wajagoht to ahmeri ka fwehtu leeta pagohdinaht; teem arri effam bijufchi fwehti mefchi un farwadi fwehti kohli, fur tizzejufchi farwus deewus mahjojam. Wiffas schihs sinnas irr nemtas no ittinn wezzahm grahmatahm, fur tas Deemeru basnizas kungs Zieronimus, kas wiffupapreefch schinnipufs Wildas ta kriftigu Deewa wahrda gaischumu pasluddinaja, par to irr lizzis eerakftiht. — Weidsiht tas beedribas fifehrs wehl nolaffija tohs wahrduf to 14 kungu un weenas gaspaschas, kas pa Kur- un Widsemmi, ka arri-dfan pa Wahzsemmi par beedribas lohzeffeem fcho gadd irr tappufchi usnemti.

* No Dohrbes, 15tâ Zuhni.

Zögahjufchà fwehtdeenà ap deenas widdù breefmiga ugguns nelaima pee mums zehlahs diwejas mahjas, kas appafsch weena junta irr no mahleem usbuhwetas un pee Padohnes muifchas peederr. Deews sinn kas to ugguni is-laidis, jo fshurstinsch weffels palizzis, bet papreefchu ne manija, famehr jau bija zaur juntu isfchahwees. Gan nabbaga lautini steidsahs glahbt, gan kaimini ahtri fashrehje ar fefseem un spanneem un lohti darbojahs; bet fo tur palihdschs! Wiffas ehkas isdegge bes rihjahm ween. Sainneefcheem ne kahdi ratti, ne weens arklis nu ne irr; aitas, zuhkas un arri pahris gohwi lohpu tur eefchà palikkufchi. Kalpi un kalpones, kam wiffa farwa nabbadsiba us istabu behninu bija, ne warreja itt nefo isglahbt. Bet lai buht ka zitteem isdeggufcheem zilwefeem pehz wairaf mantas jafchelojahs, mehsh tomehr jo gruhnti nopufsch amees; jo fat ahtrumà weens behrninsch, puifzettortu gaddu wezs, istabà peemirfts un tihri fadefsis, faulinius ween pehz atradde. Un weens kalpa wihrs, gribbedams farwu gohwi israut, tà no ugguna maitahnt tappis pee kahjahm un rohkahm, ka wifsch peektà deenà farwu dwehveli islaidis, jefschu ahrfta.

paligs tam ne truhke. Tahdas behdas ilgi ne irr dsirdetas tappuschas muhsu starpâ!

Muhsu draudsê scho seemu un pawaffaru gauſchi behrnini flummi gullejuſchi ar maſſalehm un bluffenehm. Nu ſchi fehrga ſah mit-tetees, bet jau no pirmas atwentes lihds ſchim 187 maſini nomirruſchi. Kur ween azzis us kapſehtahm mett, tur wiannu baltus fruſtinus pehz rindes ween eerauga noſtahditus. Râ pehrnaja gaddâ dauds behrnu peedsimme un mag kauſchu nomirre, tâ taggad maſ peedsimm, bet dauds mirſt. Pehrnaja gaddâ usrakſtiti irr 353 kriſtiti un 153 mirruſchi; ſchinni puſsgaddâ 130 kriſtiti, bet jau 267 nomirruſchi. Wezzu kauſchu ne irr dauds no mums atſtahjuſchi. Weena atraitne, kaſ 90 gaddus peedsihwojuſi, un ilgôs laifôs Tadaiſu leelâ kapſehtâ preeſſkatru mirronu to pulkſtinu wilkuſi, nu arri apſwannita tappuſi pee muhschigas duſſeſchanas no ſchihſ wahrgu ſemmes nohſt, kur ne weens raddineekſ tai wairſ ne bija. Pee wiannas warreja redſeht, zeek labbi taſ irr, kad zilwekſ eekſch jaunahm deenahm mahzahſ pee darba peeſteigtees. Jo lihds gallam wianna patti ſawu maſſi pelnijufeek un labpraht eeraudſita tappuſi no teem, kaſ wiannu turreja, famehr dauds nabbagi, kaſ pulku jaunaki pahr wiannu, apkahrt ſtaiga ſlinkodameek.

J. R.

No Engurh m.

Diwi meitinas no Engurzeema, abbas Anne wahrda, gannija weenâ deenâ kohpâ ſihtus lohpus us papui. Tur noſehduſcheek un kohpâ ſarunnadameek, kâ behrni ſaſtrihdejahſ. Ta maſaka Anne pagruhſch ne dauds to leelaku, ſchi ſitt ar duhri tai maſakai paſchâ gihmi. Us weetu krekliſ un ſwahrzini pilni aſſinu un deggungſ pehzaki tai maſai uspempſt. Ta nu eet us mahjahm ſaimneekam pateikt, kâ tai gahjſ. Taſ to wadda ſewim lihds pee muſchſas pullizeſ. Kad nu pullize redſ, ka ſittens ſtiprſ biſiſ, tad ta leelaka Anne arri tohp aizinata preeſſchâ. ſchi ne warr dauds ko teikt, kadehl ſittuſi. Nu tohp maſai Annei praſſihtſ, kâ ta grihb meerâ buht, woi tai leelai buhſ par tahm ſahpehm naudu maſahht, jeb pullizeſ ſtrahpi dabbuht?

Des kaweſchanas maſa Anne ar laipnigu un gaiſchu balki atbild: „Alk nê, es luhdsu peedohdeet, peedohdeet winnai!“ — Schee wahr-di, kaſ no laipnigas un mihligas firdeſ nahze, patikke lohti teem, kaſ tohſ dsirdēja. Alſeiſoht tai maſinaſi tappe teiktſ, lai tahdu mihlu un peedewigu ſirdi wiſſu ſawu muhschu ſewim glabba un paſarga, un tai leelakai tappe peeteiktſ, lai ta pee laika mahzahſ ſawu ſirdi no ahtrahm duſmahm nowaldiht un laipnigu un ſchehligu pataiſiht, jo tahda labba firdeſ effoht Deewam un zilwekam lohti patihkama.

B — t.

Teeſas fluddinaſchanaſ.

Taſ Friedrich Blomberg, kaſ ſawu brihweſtibu atpraſſa, tohp atkal no Tukkumek aprika teeſas aizinahſ, lai lihds imu Auguſt ſchi gadda pee ſchihſ teeſas atnahk un ſawu brihweſtibu mekleſchamu prett to lunga muſchu Jaun-Sahte, kâ peenaklahſ, jo-prohjam iſdarra, ja to nebarrâ, tad lai ſagaïda, kâ pehz aiſgahjuſcha iſſlehgſchanaſ termina wiſch ar ſawahm praſſiſchanaſ wairſ ne tapſ dsirdehtſ, bet tai peemimetai muſchâi kâ dsimtſ wihrſ tapſ peeſſkirtſ. Tukkumê 10tâ Juhni 1824.

(S. W.)

Brinden, peeſehbetaiſ.

(Nr. 367.)

Siktehrſ George Paul.

Us pawehleſchanaſ tahſ Keiſeriſſas Gohdibaſ, ta Watwaldineeka wiſſas Kreewu Walſiſ u. t. j. pr., tohp no Waldohnekſ pagasta-teeſas wiſſi parratſ; de-weji to abbeju nomirruſchu Waldohnekſ ſaimneeku Kauke Zehkaba un Pohdneeka Zehkaba ar ſcho teeſas fluddinaſchanaſ aizinati, lai pee ſaudſchanaſ ſawas teeſas eekſch ſtarpu no 2 mehneſcheem, un prohti lihds 9tâ Auguſt mehneſcha deenai ſ. g., kurſch par to weenigu un iſſlehdſamu terminu irr noliktſ, ar ſawahm praſſiſchanaſ un parahdiſchanaſ woi paſchi, woi zur weetneeku pee ſchihſ pagasta-teeſas peeteizahſ, to taiſniba parahda un tad to tahlaſu ſpreedumu pehz likkumeem ſagaïda. To buhſ wehrâ nemt! —

Ur Waldohnekſ pagasta-teeſas appakſchraſtu un ſehgeli iſlaiftſ 16tâ Juhni 1824.

(S. W.)

Kiwul Jahn, pagasta-wezzakaiſ.

(Nr. 65.)

Ed. no Brindmann, pagasta-teeſas ſtrihweriſ.

Us pawehleschanu tahs Keiseriffas Gohdibas, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis u. t. j. pr., tohp no Baldohnes pagasta=teefas wiffi parradu de- weji ta Baldohnes fainneeka Putlahze Jahna, kurfch sawas mahjats ar labbu prahu, nespehdams tahs wairis waldbht, patis atdewis, un par kurra mantu dehl peepildifchanaas winna Krohnes un magafihnes parradu, zaur schihis deenas spreedumu konkurfsis noliktis, ar scho teefas fluddinafchanu aizinati, lai pee faudeschanaas sawas teefas eeksch staryu no 2 meh- nescheem, un prohti lihds gtai August mehnescha deenai f. g., kurfch par to weenigu un isflehdsumu terminu irr noliktis, ar sawahm prassifchanahm un parahdischanahm woi pafchi, woi zaur weetneeku pee schihis pagasta=teefas peeteizahs, un tad to tablatu spreedumu pehz likkumeem sagaida. To buhs wehra nemt! —

Ur Baldohnes pagasta=teefas appakichrakstu un sehgele istlaists 16ta deena Juhni mehnescha 1824. 2
(E. W.) Kimmul Jahn, pagasta=wezzakais.
(Nr. 66.) Ed. no Brinckmann, pagasta=teefas sfrish-
weris.

Us pawehleschanu tahs Keiseriffas Gohdibas, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis u. t. j. pr., tohp zaur Dohbeles pagasta=teefu tas, kas eeksch Dohbeles Stuhres frohga irr dshwojis, wahzu weh- weris Mahrtin Ignat Zitowsky aizmahths, lai winsch pee schihis pagasta=teefas wifswelblati lihds 12tai Juhli mehnescha deenai schi gadda pee faudeschanaas sawas taisnibas scheid atnahk un to teefas spreedumu dsird. To buhs wehra nemt! —

Dohbeles pagasta=teefa 4ta Juhni 1824. 1
Wranke, pagasta=wezzakais.

PeHz Bauskes aprinka teefas pawehleschanaas tohp no schihis pagasta=teefas fluddinahts un wisseem sin- namu darrihts, ka pehz winnas teefas spreeduma 3imâ Juhli schi gadda tee lohpi un tahs leefas ta zikkahrtiga Zumprawas muifchas brandwihna dedsi- nataja Markus Simon Heydemann eeksch uhtrupu pee schihis pagasta=teefas taps pahrdohti. Zumprawas muifcha pagasta=teefa 3ota Juhni 1824. 1

Pagasta=wezzakais Seemel Alte.
(Nr. 7.) E. J. Menzendorff, pagasta=teefas sfrish-
weris.

Tanni 10ta Juhli f. g. taps tahs, tam zittureifi Palzgrafen Behres frohdsineekam Ruhn peederrigas leetas un lohpi eeksch Palzgrafen muifchas zaur uhtrupu pahrdohti. Tas tohp zaur scho sinnamu darrihts. Brandenburg muifchas pagasta=teefa 26ta Juhni 1824. 1

Us tizzibu,
Fr. Henko, pagasta=teefas sfrishweris.

Zittas fluddinafchanaas.

Tas appaksch parakstihths schè to sinnu dohd wif- feem teem, kurreem pee winna ka pee kirspehles mehklara janahk, lai nahktu peekdeenâs no pulksten 8 lihds 11 un swehtdeenâs pehz pabeigtas basnizas win- na kohrteli, tanni apteekera lunga Neumanta nammâ. Bauske 5ta Juhni mehnescha deenâ 1824. 1

C. G. Ernst,
Bauskes kirspehles mehklaris.

Weens ismahzihts Wahz dahrsneeks bes daudf behrneem, kam labbas leezibas grahmataas, pee kah- da lunga deenestu mekle. Plashafu sinnu dohd tas dahrsneeks tablak, eeksch zeeniga Geheimerath Dffenberg lunga namma Zelgawâ. 3

Weena polwerke (lohpu muifcha) ar frohgu, lau- feem un plawahm, 3 juhdses no Kuldigas, kas pee Kundenes muifchas peederr, irr us arrenti isdohda- ma. Sinnu par scho leetu warr dabduht pee Goerz lunga, Kuldigâ reffurfses nammâ. 3

Tas nakti no 11ta us 12tu Juhni schi gadda tam Muifschzeema fahneekam Undschu Zschabam 3 sirgi no gannibahm sagti, prohti:

- 1) Dumsch sirgs, masa balta sishmite peere, 4tru gaddu wezs.
 - 2) Gaischi farkans sirgs, pa staryahm balta spal- we, fedlu weekâ diwi balti blekkischi, pahri par 10 gaddeem wezs.
 - 3) Zumschi bruhna fehwe, 8 eeksch gtu gaddu, kreifa pakkatas kahja balta.
- Kas kahdu sinnu no scheem sagteem sirgeem war- retu doht, tas dabduhs ar pateizibu peenahkamu maksu. Gaisku muifchâ, 19ta Juhni 1824. 1

Za muifchas waldischana.

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Pflzeeprovinzen: Für den Censor: Dr. Georg Paucker.
No. 299.